

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1025

Vragen van het lid **Voortman** (GroenLinks) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 6 december jongstleden over een zorgbehoevende bijstandsgerechtigde die samenwoont met haar zorgverlener* (ingezonden 23 december 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 25 januari 2017)

Vraag 1

Bent u bekend met de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep op 6 december 2016?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Bent u het ermee eens dat de Participatiewet op dit moment in strijd is met de uitspraak van Centrale Raad van Beroep, aangezien de wet onderscheid maakt tussen samenwonende bloedverwanten in de tweede graad en andere samenwonenden, in de situatie dat één van hen intensieve zorg nodig heeft? Wat betekent deze uitspraak voor het recht op bijstand voor ongehuwd samenwonenden zonder bloedverwantschap, in de situatie dat één van hen intensieve zorg nodig heeft? Ontstaat door deze uitspraak voor deze groep het recht op bijstand voor alleenstaanden?

Antwoord 2 en 3

Op personen die samenwonen én een gezamenlijke huishouding voeren (gehuwd of ongehuwd) is de bijstandsnorm van «gehuwden» van toepassing. Dit geldt dus bijvoorbeeld ook voor samenwonende bloedverwanten in de tweede graad (broers en zussen) die een gezamenlijke huishouding voeren. Alleen samenwonende familieleden te weten bloed- en aanverwanten in de eerste graad (ouders- (pleeg)kinderen) zijn hiervan uitgezonderd. In de Participatiewet (destijds WWB) is per 1-1-2004 een amendement van de Kamer opgenomen dat regelt dat «broers en zussen» die een gezamenlijke huishouding voeren, bij de beoordeling van het recht op bijstand ook worden

¹ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Centrale-Raad-van-beroep/Nieuws/Paginas/Verboden-onderscheid-bijstand-voor-samenwoners-met-zorgbehoefte.aspx>

uitgezonderd van de toepassing van de gehuwdennorm, indien er bij één van hen een zorgbehoefte bestaat. Dit amendement is destijds door de toenmalige Staatssecretaris ontraden omdat er met het amendement sprake zou zijn van discriminatie jegens andere ongehuwd samenwonenden met een zorgbehoefte partner. Het amendement is niettemin door de Kamer aangenomen.

Op 6 december jl. heeft de CRvB in een aldaar specifiek aanhangig gemaakte casus geoordeeld dat de betreffende regeling in de Participatiewet voor zover «de uitzondering wegens het bestaan van een zorgbehoefte is beperkt tot bloedverwanten in de tweede graad, wegens strijd met artikel 26 van het IVBRP (discriminatie) buiten toepassing dient te worden gelaten». De thans voorliggende uitspraak van de CRvB acht ik in lijn met hetgeen de toenmalige Staatssecretaris aan de Kamer heeft gemeld.

De uitspraak van de CRvB d.d. 6 december 2016 heeft tot gevolg dat de Participatiewet moet worden gewijzigd. Hiertoe worden momenteel voorbereidingen getroffen.

Zolang de Participatiewet niet is gewijzigd zijn de gemeenten gehouden om in voorkomende individuele gevallen rekening te houden met de genoemde CRvB uitspraak. Dit betekent dat de uitzondering die volgens de huidige wettelijke regeling alléén geldt voor tweede graads bloedverwanten, thans op alle ongehuwd samenwonenden van toepassing is mits aan de voorwaarden van de zorgbehoefte wordt voldaan. Naar vaste rechtspraak wordt als zorgbehoefte aangemerkt de persoon van wie is vastgesteld dat hij vanwege ziekte of een stoornis van lichamelijke, verstandelijke of geestelijke aard in aanmerking komt voor een opname in een AWBZ-inrichting (thans: Wlz-inrichting). Voorts is van zorgbehoefte sprake als de persoon die vanwege ziekte of een stoornis van lichamelijke, verstandelijke of geestelijke aard duurzaam is aangewezen op dagelijkse hulp bij alle of de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen, of is aangewezen op constant toezicht teneinde mogelijk gevaar voor zichzelf of anderen te voorkomen.

Vraag 4

Wat betekent deze uitspraak voor het opleggen van de kostendelersnorm voor ongehuwd samenwonenden zonder bloedverwantschap, in de situatie dat één van hen intensieve zorg nodig heeft?

Antwoord 4

De uitspraak van de CRvB heeft geen betrekking op de toepassing van de kostendelersnorm bij zorgbehoefte, maar uitdrukkelijk alléén op situaties waarin er sprake is van een gezamenlijke huishouding tussen twee ongehuwd samenwonende personen waarvan er één zorgbehoefte heeft.

Vraag 5

Zijn de gemeenten op de hoogte gebracht van deze uitspraak? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zoals in antwoord 2 en 3 aangegeven heeft de uitspraak van de CRvB d.d. 6 december 2016 tot gevolg dat de Participatiewet moet worden gewijzigd. Hiertoe worden momenteel voorbereidingen getroffen. Ik zal in de eerstkomende verzamelbrief de gemeenten informeren hoe te handelen in afwachting van deze wetswijziging.

Vraag 6

Wordt de Participatiewet naar aanleiding van deze uitspraak aangepast? Zo ja, hoe precies? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Ja, zie hiervoor antwoord 2 en 3.